

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟΝ

«ΟΙ ΓΑΜΟΙ ΤΟΥ ΦΙΓΚΑΡΟ» Ἐθνικόν.

Ὁ κ. Ροντήρης συνεχίζει τις λαμπρές του ἐξετάσεις στὴν Ἐθνικὴ Σκηνή. Καθιερώνεται. Εἶναι καινούργιο, λαγαρό μυαλό, κανένα πνεῦμα σχολαστικισμοῦ δὲν κυβερνάει τὴ δημιουργικὴ του διάθεση καὶ ἀντλεῖ ἀπὸ τὴ μὀρφωσὴ του τὴ θεατρικὴ, ἀπ' τις προσωπικὲς σπουδὲς του στὸ ἐξωτερικὸ καὶ κυριώτερα ἀπὸ τις κατασταλαγμένες του ἀνησυχίες μιὰ «σκηνοθετικὴ» εὐχέρεια πηγαία μὰ καὶ λογική.

Στὸν «Φίγκαρο» ποὺ ἀνέβασε στὸ Ἐθνικόν, ἀπόφυγε τὸ «στυλιζάρισμα» τῶν τύπων ποὺ θᾶδινε μιὰ κλασσικὴ, βαρύτερη μορφή στὸ ἔργο. Φρόντισε μὲ πραγματικὴ δεξιότητι ν' ἀφήσει ἐλεύθερο τὸν συνεργάτη του ἠθοποιό νὰ πλάσει ἄνθρωπο, ξέφυγε ἀπ' τὰ συντριπτικὰ καλοῦπια ποὺ περιχαρακώνουνε συνήθως τὰ ἔργα περασμένων γενεῶν καὶ ἄφησε τὸ χιοῦμορ, τὸ μπρίο, τὴ σάτυρα τοῦ Μπωμαρσαί ποὺ σπαρταρφεὶ ἀπ' τὴν τυχοδιωκτικὴ ἀλήθεια (ποὺ ὡς τὰ κατάβαθα τὴν ἔζησε ὁ συγγραφεὺς), τ' ἄφησε ὅλ' αὐτὰ νὰ ξεχυθοῦν κι' ἔτσι ὁ θεατὴς παρακολούθησε ὄχι συμβατικὴ παράσταση, μὰ μιὰ δημιουργία τέτοια ποὺ ταιριάζει στὸν καιρὸ μας, ποὺ ἔρχεται κατάλληλα νὰ τοποθετηθεῖ πλάι στίς πνευματικὲς ἐπιθυμίες τοῦ σημερινοῦ κοινοῦ.

Ὁ Μπωμαρσαί ἔδωσε μὲ τὸν Φίγκαρο—τὸν τύπο: Φίγκαρο— ἓνα κομμάτι ἀπ' τὸν ἑαυτὸ του, γιὰ νὰ μὴν πῶ ὀλόκληρο τὸν τρικυμιώδη ἐσωτερικὸ του ἄνθρωπο. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Φίγκαρο εἶναι, ἦταν καὶ θὰ μείνει ἓνας αἰώνιος τύπος, ἓνα χαριτωμένο δείγμα μιᾶς ψυχοσυνθέσεως πολυποίκιλης, ἓνας μπαγαποντᾶκος εὐγενῆς, διανοητικὸς αἴλουρος τῆς ζωῆς ποὺ διαρκῶς σκαρώνει παρατράγουδα, μὰ ποὺ κρατᾶει στὸ βάθος του μιὰ ἠθικὴ ἀνώτερη: τὴν ἠθικὴ τοῦ ἀνθρώπου ποὺ εἶναι τοποθετημένος στὴ ζωὴ νὰ ἀγωνίζεται μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χεῖλη, νὰ συνθηκολογεῖ ἐδῶ κι' ἐκεῖ χωρὶς ὅμως τὸ ἔγκλημα—τὸ ἀληθινόν, τὸ πρόστυχο, τὸ ταπεινόν— νὰ βρίσκει θέση μέσα του. Ὁ Μπωμαρσαί: ὁ Φίγκαρο, εἶναι ἓνας ἐνάρετος... ἁμαρτωλός. Εἶναι ὁ Θεὸς κι' ὁ Διάβολος μαζί. Καὶ ἂν ὁ συγγραφεὺς δὲν ἔφτασε στὸ μέγα ὕψος νὰ ζωγραφίσει πλέρια

τόν ἐξαιρετικό, τόν ἔξοχο αὐτόν τύπο τοῦ ἀνθρώπου, ὡς τόσο μὲ ἓνα διάλογο ζωηρότατο καὶ ἔξυπνο, μὲ εὐρήματα ποῦ ἓνας συγγραφεὺς τεχνίτης κι' ἐμπνευσμένος μόνο, μπορεῖ νὰ παρουσιάσει, καὶ μὲ μιὰ μαεστρία σκηνική, διαβολεμένη, κατῶρθωσε νὰ...σπρώξει στὴν ἀθανασία τὸν τύπο ποῦ ζωγράφησε, αὐτόν τὸν ἴδιο τὸν πολυσύνθετο κι' ἀνήσυχο ἑαυτό του.

Ὁ κ. Δενδραμῆς ὡς Φίγκαρο ἔδωσε ὅλα του τὰ νειῶτα καὶ τὴν πνευματικὴ δροσιὰ γιὰ νὰ μᾶς παρουσιάσει τὸν ὑπέροχο μπαρπιέρη. Δὲν ἦταν τέλειος. Μὰ ἦτανε πολὺ καλός. Γιὰ ν' ἀποδώσεις ἓναν Φίγκαρο πλατύτερα πρέπει νὰ εἶσαι τέτοιος στὴ ζωὴ σου, πρέπει ἀπόλυτα νὰ αἰσθάνεσαι ὅλες τὶς διακυμάνσεις καὶ τὶς τρελλές τοῦ χαρακτήρα του, πρέπει νὰ εἶσαι κάτι παραπάνω ἀπὸ ἓνας ἄριστος ἠθοποιός. Ὁ κ. Δενδραμῆς σταμάτησε στὴν τέχνη του. Δὲν τὴν ξεπέρασε.

Ἡ ἐκπληξὶς τῆς ὠραίας παραστάσεως αὐτῆς ἦτανε ἡ Κα Ρ. Μυράτ. Ἦταν μιὰ Ρίτα ἀνανεωμένη, φρέσκια, μὲ παίξιμο ἐσωτερικό, μὲ ἀναμφισβήτητη φινέτσα. Στὸ ρόλο τοῦ μικρούλη Χερουβείμ, ἔκανε μιὰ σωστὴ δημιουργία. Ἦταν ὑπέροχη, ὅπως ὑπέροχη τὴ θυμοῦμαι ἀκόμα μιὰ φορά: στὰ «Ἄρρωστα νειῶτα» ποῦ εἶχαν δοθεῖ πρὶν ἀπὸ τρία χρόνια, ἂν δὲν γελιέμαι, στὰ «Διονύσια».

Γιὰ τὴν κυρία Ἀλκαίου, δὲ γράφω τίποτε! Βαρέθηκα νὰ... ἐξυμνῶ τὸ τάλαντό της, ποῦ παίρνει διαρκῶς καινούργιο χρῶμα, ἔκφραση καινούργια, ποῦ ἔχει μιὰ «διεισδυτικότηα» ἀφάνταστη σὲ κάθε ρόλο ποῦ ἀναλαμβάνει ἢ ἐμπνευσμένη αὐτὴ ἠθοποιός. Ἡ Μαρκελίνα ἦταν—τί ἄλλο;—ἡ Μαρκελίνα ποῦ φαντάσθηκε ὁ Μπωμαρσαί. Ὁ κ. Λεπενιώτης ἦταν ἄριστος ὡς Μπάρτολο καὶ ἡ Κα Παξινοῦ πολὺ καλὴ ὡς κόμησα Ἀλμαβίβα. Ὁ κ. Ἀρώνης πλησίασε τὸν Δὸν Μπαζιλιο ἀλλὰ δὲ βρῆκε ἀπόλυτα τὸν τύπο, τὴν πιὸ βαθειὰ οὐσία τῆς γέρικης αὐτῆς «ἀλώπεκος» ποῦ εἶναι σύμβολο τοῦ ἔργου καὶ ὄχι... παρακλάδι του. Ὁ κ. Δεστούνης εἶναι ὁ ἠθοποιός ποῦ προσαρμόζεται πάντα τεχνικὰ καὶ ἄψογα, σχεδὸν σὲ κάθε ρόλο ποῦ τοῦ δίνουν. Τ' ἀπόδειξε ἀκόμα μιὰ φορά. Τέλος θὰ σημειώσω τὴν δεσποινίδα Μανωλίδου, ἀπλῶς χαριτωμένη ὡς Φανσέτα, τὸν κ. Φαρμάκη ὡς Λιοκαμένο, τὸν κ. Μαλλιαγρὸ καὶ τὸν ἀμίμητο Εὐθυμίου, ποῦ σκιαγράφησε περίφημα τὸν δικαστὴ Μπρίντ Οὐαζὸν χωρὶς νὰ γελοιοποιήσει ἓνα ρολάκι ποῦ γιὰ ν' ἀποδοθεῖ χρειάζεται κάποια σπουδὴ καὶ ὄχι ἐξωφρενισμὸς ἐπαγγελματικός.

Ὁ κ. Γριμάνης πρόσθεσε σιὸ ὠραῖο σύνολο τῆ χάρη του χοροῦ του καὶ ἔδωσε ὅλη τὴν ἀξιοσημεῖωτη τέχνη του ἀλλὰ κι' ἓνα μπαλέττο κοριτσιῶν «qu'il laisse à desirer» λιγάκι. Λαμβάνοντας ὅμως ὑπ' ὄψη μας τὶς δυσκολίες ποῦ συναντᾶ γιὰ νὰ ὀργανώσει τὴ δουλειά του, βγήκε θριαμβευτῆς καὶ πάλι, ἀφοῦ ἓνα ἀπ' τὰ «εὐρήματά» του, ἡ Μέλπω Φαφαλιοῦ, μιὰ χορευτριούλα μ' ἐξαιρετικὴ ἐξέλιξη, ἀρκεῖ γιὰ ὑπερήφανη σφραγίδα τῆς σοβαρῆς προσπάθειάς του.

Φωκᾶς καὶ Κλώνης, ἔδωσαν πάλι, ὁ ἓνας στὰ κοστούμια κι' ὁ ἄλλος στὶς σκηνογραφίες, τοὺς ἐκλεκτοὺς καρποὺς τοῦ ἐξαιρετικοῦ ταλέντου των.